

General Audit Chamber
Algemene Rekenkamer

CLIMATESCANNER

Assessment van de klimaatrespons in St. Maarten

General Audit Chamber

Algemene Rekenkamer

April 2025

Algemene Rekenkamer, Juancho Yrausquin Blvd #10, unit 4 & 5.

INHOUD

VOORWOORD		
SAMENVATTING		
1. ONS ONDERZOEK		1
1.1 Aanpak		1
1.2 Beperkingen van het onderzoek		1
1.3 Onderzoeksvragen		1
1.4 Leeswijzer		1
2. WAT IS DE CLIMATESCANNER?		2
2.1 Achtergrond		2
2.2 Hoe werkt de ClimateScanner?		2
2.3 Doelstellingen		3
3. GOVERNANCE, BELEID EN FINANCIERING		4
3.1 Klimaat Governance		4
3.1.1 Coördinatie tussen overheidsinstanties is beperkt.		4
3.1.2 Onduidelijke verantwoordingsstructuur		4
<i>Oordeel Governance</i>		4
3.2 Klimaatbeleid		4
3.2.1 Internationale verplichtingen: SDG 13 (Klimaatactie) en het Verdrag van Parijs		4
3.2.2 Gevolgen van het niet deelnemen aan het Verdrag van Parijs		5
3.2.3 Nationaal beleid en implementatie		5
<i>Oordeel Klimaatbeleid</i>		6
3.3 Klimaat Financiering		6
<i>Oordeel Klimaat Financiering</i>		7
4. RESULTATEN VAN DE CLIMATESCANNER VOOR SINT MAARTEN		7
4.1 Resultaat van de ClimateScanner voor Sint Maarten		7
4.2 Huidige inspanningen		8
4.3 Tekortkomingen en verbeterpunten		8
5. REACTIE EN NAWOORD		9

VOORWOORD

Klimaatverandering vormt een van de meest urgente uitdagingen van onze tijd en vereist een doordachte, effectieve en goed gecoördineerde aanpak. De gevolgen van een veranderend klimaat zijn steeds duidelijker zichtbaar, zowel wereldwijd als op ons eigen eiland. Stijgende temperaturen, extreme weersomstandigheden en de impact op onze natuurlijke ecosystemen en infrastructuur onderstrepen de noodzaak van een stevig klimaatbeleid.

In een [presentatie](#) aan de *International Association of Economic and Social Councils and Similar Institutions* (AICESIS) op 7 december 2021 meldde de Sociaal-Economische Raad (SER) dat Sint Maarten de hoogste CO₂-uitstoot per inwoner in het Caribisch gebied heeft. Deze conclusie is gebaseerd op verschillende factoren, waaronder de sterke afhankelijkheid van fossiele brandstoffen voor energie, het grote aantal voertuigen, de aanzienlijke import van bewerkte voedingsmiddelen uit olie-intensieve industrieën en de uitzonderlijk hoge afvalproductie per inwoner.

Reden te meer waarom de Algemene Rekenkamer dit rapport heeft opgesteld, om zo een diepgaande analyse te bieden van de huidige inspanningen van de overheid op het gebied van klimaatverandering. Dit rapport beoordeelt in hoeverre de beleidsmaatregelen effectief zijn en welke uitdagingen en kansen er liggen om verdere vooruitgang te boeken. We hebben daarbij gebruikgemaakt van de [ClimateScanner](#)-methodologie, een internationaal erkend instrument dat inzicht biedt in governance, beleid en financiering van klimaatactie.

Dit rapport draagt bij aan een beter begrip van de huidige situatie en dient als leidraad voor beleidsmakers, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden bij het ontwikkelen van een effectief klimaatbeleid. Wij danken alle betrokkenen voor hun medewerking en inspanningen en zien uit naar een constructieve dialoog over de volgende stappen die we kunnen zetten op weg naar een duurzamere toekomst.

Voor meer informatie over de resultaten van de ClimateScanner, klik [hier](#).

SAMENVATTING

De Algemene Rekenkamer voerde in 2024 / 2025 een evaluatie uit van het nationale klimaatbeleid aan de hand van de internationale ClimateScanner-methodologie. Deze methode beoordeelt drie hoofdcomponenten: governance, beleid en financiering.

Uit het onderzoek blijkt dat er weliswaar erkenning is voor het belang van klimaatactie – bijvoorbeeld via betrokkenheid bij de SDG's en initiatieven zoals de National Development Vision 2020–2030 – maar dat de uitvoering fragmentarisch en grotendeels onsamenhangend is. Er ontbreekt een centraal juridisch kader en coördinatiemechanisme, waardoor verschillende ministeries versnipperde inspanningen leveren. Monitoringstructuren en heldere verantwoordingslijnen ontbreken.

Hoewel Sint Maarten formeel SDG 13 onderschrijft, is het geen partij bij het Verdrag van Parijs. Hierdoor ontbreken bindende verplichtingen én directe toegang tot internationale klimaatfondsen. Nationaal klimaatbeleid is beperkt uitgewerkt en initiatieven zijn vaak verouderd of missen concrete implementatie.

Financieel is er sinds 2015 geen structureel budget vrijgemaakt voor klimaatmaatregelen. Ook prikkels om private investeringen in duurzaamheid te stimuleren ontbreken. Vergeleken met andere Caribische eilanden, zoals Barbados en Dominica, loopt Sint Maarten hierdoor achter.

De ClimateScanner toont aan dat zonder wettelijke verankering, structurele financiering en meetbare doelen effectieve klimaatactie moeilijk realiseerbaar is. Wij roepen derhalve op tot een geïntegreerde, lange-termijn strategie met duidelijke prioriteiten, capaciteitsopbouw en actieve internationale samenwerking.

Dit rapport biedt beleidsmakers en stakeholders richting bij het versterken van klimaatbestendigheid en het opbouwen van een duurzame toekomst voor het eiland.

1. ONS ONDERZOEK

1.1 Aanpak

De ClimateScanner-methodologie een opdracht van INTOSAI:¹ het wereldwijde samenwerkingsverband van nationale rekenkamers dat kennis en ervaring uitwisselt om het overheidstoezicht te verbeteren. De Scanner is een hulpmiddel van de Rekenkamer van Brazilië om klimaatbeleid op een overzichtelijke en gestructureerde manier te beoordelen. Dit onderzoek combineert kwalitatieve en kwantitatieve analysemethoden om een compleet beeld te schetsen van de situatie in Sint Maarten. De aanpak omvat de volgende stappen:

1. **Documentanalyse:** Er is een uitgebreide analyse gedaan van wetten, beleidsdocumenten en rapporten over klimaatverandering, waaronder het Nationaal Energieplan (2014), de Ontwikkelingsvisie 2020-2030 en rapporten van de VN en Wereldbank.
2. **Overleg met stakeholders:** Om een beeld te krijgen van de uitvoering en effectiviteit van het klimaatbeleid, is overleg gevoerd met beleidsmakers binnen het ministerie van VROMI. Wij danken het ministerie voor hun input tijdens het onderzoek.
3. **Vergelijkende analyse:** De klimaatmaatregelen van Sint Maarten zijn door het ClimateScanner initiatief te vergelijken met die van andere (eiland)staten in de Caribische regio. Zo heeft Curaçao op 16 september 2024 haar rapport inzake haar ClimateScanner gepubliceerd. Tijdens ons onderzoek hebben wij een globale vergelijking gemaakt wat hielp bij het identificeren van mogelijke verbeteringen voor het beleid van Sint Maarten.
4. **Data-analyse:** Er zijn kwantitatieve gegevens verzameld over broeikasgasemissies, klimaatfinanciering en de implementatie van klimaatadaptatiemaatregelen. Deze gegevens zijn geanalyseerd om trends en knelpunten in het beleid te identificeren.
5. **Beoordeling op basis van ClimateScanner-indicatoren:** De resultaten van de documentanalyse, overleg en data-analyse zijn geëvalueerd aan de hand van de ClimateScanner-indicatoren. Hierbij is gekeken naar de mate van institutionalisering van klimaatbeleid, de strategische aanpak, de coördinatie tussen overheidsinstanties en de beschikbaarheid van financiering voor klimaatinitiatieven.

1.2 Beperkingen van het onderzoek

Dit onderzoek geeft een beeld van het klimaatbeleid van Sint Maarten, maar kent beperkingen zoals ontbrekende actuele gegevens, beperkte toegang tot overheidsdocumenten en gebrek aan monitoring en evaluatie.

1.3 Onderzoeksvragen

Ons onderzoek is gestructureerd rond de ClimateScanner en de initiatieven van de overheid om klimaatverandering tegen te gaan dan wel te mitigeren. De hoofdvragen van het onderzoek zijn als volgt:

1. IN HOEVERRE HEEFT DE OVERHEID EEN EFFECTIEF GOVERNANCE- EN BELEIDSKADER ONTWIKKELD VOOR KLIMAATVERANDERING?
2. WELKE CONCRETE MAATREGELEN ZIJN GENOMEN OM DE IMPACT VAN KLIMAATVERANDERING TE VERMINDEREN EN HOE EFFECTIEF ZIJN DEZE MAATREGELEN?
3. IN HOEVERRE ZIJN ER FINANCIËLE MIDDELEN BESCHIKBAAR GESTELD EN EFFECTIEF INGEZET VOOR DE UITVOERING VAN KLIMAATMAATREGELEN?

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 vermeldt wat de ClimateScanner is. Hoofdstuk 3 gaat inhoudelijk in op de drie onderwerpen (Governance, beleid en financiering) Hoofdstuk 4 bevat de resultaten van de Scanner voor Sint Maarten. Hoofdstuk 5 sluit af met een reactie van de Minister van VROMI en ons nawoord.

¹ INTOSAI staat voor: International Organization of Supreme Audit Institutions.

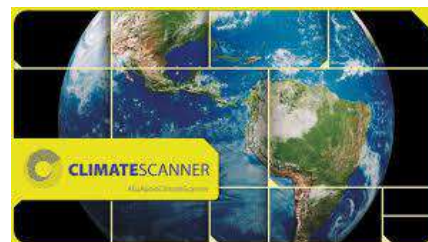
2. WAT IS DE CLIMATESCANNER?

2.1 Achtergrond

De ClimateScanner is een door INTOSAI² ontwikkeld instrument waarmee Rekenkamers wereldwijd de aanpak van klimaatverandering door hun overheden kunnen evalueren. Dit instrument biedt een systematische beoordeling van de governance, beleidsmaatregelen en financiële aspecten van klimaatactie. Gezien de toenemende urgentie van klimaatverandering en de rol die overheden spelen bij het vormgeven van effectieve mitigatie- en adaptatiestrategieën³, is het belangrijk om de voortgang en uitdagingen op een gestructureerde manier in kaart te brengen.

Meer dan 100 nationale Rekenkamers hebben zich gecommitteerd om de ClimateScanner uit te voeren.⁴

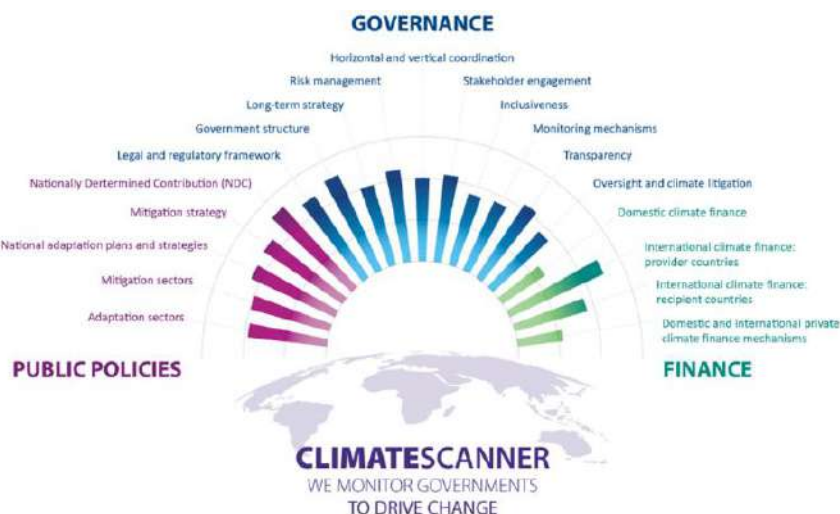
Sint Maarten wordt, net als veel andere eilandstaten, direct geconfronteerd met de gevolgen van klimaatverandering, zoals stijgende zeespiegels en extreme weersomstandigheden. De ClimateScanner helpt bij het beoordelen van de mate waarin het overheidsbeleid hierop inspelt en biedt aanbevelingen voor verbetering.

2.2 Hoe werkt de ClimateScanner?

Om de ClimateScanner uit te voeren, verzamelen Rekenkamers data uit beleidsstukken, financiële verslagen en overleg met belanghebbenden. Vervolgens worden deze gegevens geanalyseerd en beoordeeld aan de hand van een gestandaardiseerd raamwerk (de ClimateScanner), waarna conclusies en aanbevelingen worden geformuleerd. Dit proces stelt Rekenkamers in staat om de effectiviteit van klimaatbeleid te meten en verbeterpunten aan te dragen aan elke respectievelijke overheid. De ClimateScanner voorziet in een grafische weergave van de resultaten. Figuur 1 toont een voorbeeld van een resultaat van de ClimateScanner voor een fictief land.

Figuur 1: voorbeeld van de resultaten van de ClimateScanner van een fictief land

Figuur 1 geeft de resultaten per onderwerp en subonderdeel visueel weer met behulp van een staafdiagram. De verschillende kleuren vertegenwoordigen de categorieën governance, beleid en financiering. Hoe hoger de staaf, des te verder is de implementatie en uitvoering van maatregelen op het gebied van klimaatmitigatie en -adaptatie.

² INTOSAI staat voor: *International Organisation of Supreme Audit Institutions* en is een autonome organisatie en opereert als een overkoepelende organisatie voor de externe audit gemeenschap in de publieke sector.

³ Mitigatie van klimaatverandering betekent het beperken van de uitstoot van broeikasgassen om de ernst van toekomstige opwarming te verminderen. Adaptatie verwijst naar aanpassingen in ecologische, sociale of economische systemen als reactie op feitelijke of verwachte klimaatimpuls en hun effecten of gevolgen. [United Nations Framework Convention on Climate Change \(UNFCCC\)](https://www.unfccc.org/)

⁴ <https://www.undp.org/pacific/blog/leveraging-climatescanner-methodology-enhancing-policy-and-climate-action-pacific-and-caribbean-sids>

2.3 Doelstellingen

De ClimateScanner heeft als doel om inzicht te bieden in de wijze waarop overheden klimaatverandering aanpakken. Dit gebeurt aan de hand van drie onderwerpen:

1. **Governance** – Evaluatie van de institutionele kaders, strategische planning, interdepartementale coördinatie en verantwoordingsmechanismen met betrekking tot klimaatbeleid.
2. **Beleidsmaatregelen** – Analyse van nationale en sectorale strategieën, inclusief afstemming met internationale verdragen zoals het Parijs Akkoord.
3. **Financiering** – Beoordeling van budgetten, toegang tot internationale klimaatfondsen en particuliere investeringen in duurzame initiatieven.

De ClimateScanner beoordeelt overheden op de aanpak van klimaatverandering. Dit gebeurt door te kijken naar wet- en regelgeving, strategische planning, samenwerking tussen instanties en transparantie in beleid. In het volgende hoofdstuk komen de onderwerpen Governance, Beleidsmaatregelen en Financiering nader aan bod.

3. GOVERNANCE, BELEID EN FINANCIERING

3.1 Klimaat Governance

Governance omvat de wet- en regelgeving, beleidskaders en verantwoordingsmechanismen die bepalen hoe klimaatmaatregelen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. In Sint Maarten ontbreekt een alomvattend juridisch kader voor klimaatverandering. Hoewel enkele beleidsdocumenten klimaatbestendigheid benoemen, zoals de Nationale Ontwikkelingsvisie 2020-2030, is er geen specifieke klimaatwet die verantwoordelijkheden, doelstellingen en monitoringmechanismen vastlegt.

3.1.1 Coördinatie tussen overheidsinstanties is beperkt.

Er is geen centrale entiteit die verantwoordelijk is voor het klimaatbeleid, waardoor verschillende ministeries en organisaties versnipperde initiatieven ondernemen. Dit gebrek aan samenwerking leidt tot inefficiënte beleidsuitvoering en beperkte middelenbenutting. Internationale samenwerkingsverbanden, zoals met UNOPS en de Wereldbank, spelen een ondersteunende rol, maar er is geen nationaal mechanisme dat deze inspanningen structureel integreert.

3.1.2 Onduidelijke verantwoordingsstructuur

Er ontbreekt een duidelijke verantwoordingsstructuur. Monitoring- en evaluatiemechanismen voor klimaatmaatregelen zijn nauwelijks ontwikkeld, waardoor er geen systematische toetsing plaatsvindt van beleidsmaatregelen en hun effectiviteit. Hierdoor is het moeilijk om verbeteringen door te voeren en beleidsmaatregelen bij te sturen.

Oordeel Governance

Om de governance rondom klimaatverandering te verbeteren, is wetgeving nodig die verantwoordelijkheden en doelstellingen vastlegt, evenals een centrale coördinatie-instelling en een transparant monitoringsysteem. Zonder deze elementen blijft klimaatbeleid reactief en onsamenhangend.

3.2 Klimaatbeleid

Wereldwijd worden inspanningen verricht om de impact van klimaatverandering te beperken. Overheden stellen strategieën en wetgeving op om klimaatmitigatie en -adaptatie te realiseren en werken hierbij vaak samen met internationale partners. Voor Sint Maarten is klimaatbeleid van vanwege de kwetsbaarheid van het eiland voor orkanen, stijgende zeespiegels en extreme weersomstandigheden. Hoewel er stappen zijn gezet om klimaatbestendigheid te bevorderen, ontbreekt een structurele en bindende langetermijnstrategie. Dit terwijl Sint Maarten volgens bronnen de hoogste CO₂-uitstoot per inwoner in het Caribisch gebied heeft.⁵

3.2.1 Internationale verplichtingen: SDG 13 (Klimaatactie) en het Verdrag van Parijs

Sint Maarten heeft zich, als onderdeel van het Koninkrijk der Nederlanden, in september 2015 gecommitteerd aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's), waaronder SDG 13, die gericht is op klimaatactie. Deze toezegging werd gedaan tijdens de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, waar de SDG 2030 Ontwikkelingsagenda werd aangenomen.⁶

Dit betekent dat de overheid zich officieel heeft uitgesproken voor maatregelen die klimaatverandering tegengaan en de gevolgen ervan beperken. Echter, wat hierna is gebeurd om invulling te geven aan deze verplichting, is ons ten tijde van de uitvoering van dit onderzoek onduidelijk gebleven. Er ontbreekt een concrete beleidsagenda waarin expliciet wordt vastgelegd welke acties zijn ondernomen om de doelstellingen van SDG 13 te behalen. Dit gebrek aan transparantie maakt het lastig om te beoordelen in hoeverre de overheid daadwerkelijk werk maakt van klimaatactie.

Tegelijkertijd is Sint Maarten geen zelfstandige ondertekenaar van het Verdrag van Parijs. Dit internationale klimaatakkoord, dat in 2015 door 196 landen werd aangenomen onder de Verenigde Naties, heeft als doel de opwarming van de aarde ruim onder de 2°C te houden, met een streven naar maximaal 1,5°C. Het verdrag

⁵ <https://aicesis.org/publications-docman/publications/130-social-economic-council-aicesis-presentation-climate-change/file>

⁶ <https://www.unesco.org/news/st-maarten-embraces-the-sdg-2030-development-agenda/>

verplicht landen om nationale klimaatplannen (Nationally Determined Contributions - NDC's) op te stellen en te actualiseren, waarin zij concrete emissiereductiedoelen vastleggen. Omdat Sint Maarten geen autonoom land is binnen de VN, kon het zich niet zelfstandig aansluiten. Nederland is partij bij het verdrag, maar de verplichtingen en emissiedoelstellingen die hieruit voortvloeien, gelden niet automatisch voor Sint Maarten.

3.2.2 Gevolgen van het niet deelnemen aan het Verdrag van Parijs

Het feit dat Sint Maarten geen onderdeel is van het Verdrag van Parijs heeft nadelige consequenties. Ten eerste betekent het dat er geen bindende verplichtingen bestaan voor Sint Maarten om emissiereducties of klimaatmaatregelen wettelijk vast te leggen. Dit resulteert in een gebrek aan nationale beleidsdruk en maakt het moeilijker om klimaatactie structureel en meetbaar te implementeren. Daarnaast kan Sint Maarten zonder deelname aan het Verdrag geen direct beroep doen op bepaalde financieringsmechanismen, zoals het [Groene Klimaatfonds](#), dat bedoeld is om ontwikkelingslanden te ondersteunen bij klimaatmaatregelen.

Toch blijft Sint Maarten niet geheel buiten de mondiale klimaatinspanningen. Als onderdeel van het Koninkrijk kan het indirect profiteren van Nederlandse en Europese klimaatinspanningen en financieringsmogelijkheden. Bovendien bestaat er, ondanks het ontbreken van formele verplichtingen, een verantwoordelijkheid om bij te dragen aan wereldwijde klimaatactie.

3.2.3 Nationaal beleid en implementatie

De overheid heeft zich officieel verbonden aan SDG 13, echter blijft het onduidelijk welke maatregelen er daadwerkelijk zijn genomen om deze doelstelling te realiseren. Er is geen nationaal klimaatplan dat specifiek SDG 13 vertaalt naar concrete acties en wetgeving. Beleidsstukken zoals de [Nationale Ontwikkelingsvisie 2020-2030](#) en het [Nationaal Energiebeleid 2014](#) (welke inmiddels is achterhaald) bevatten enkele elementen van duurzaamheid en energietransitie, maar missen een systematische aanpak voor klimaatmitigatie en -adaptatie. Daarnaast zijn er weinig structurele investeringen in hernieuwbare energie en klimaatbestendige infrastructuur.

Sint Maarten, als onderdeel van het Koninkrijk der Nederlanden, neemt actief deel aan het IPDC⁷. In maart 2024 vertegenwoordigde de University of St. Martin (USM), samen met beleidsadviseurs van VROMI, het Land tijdens de IPDC-conferentie in Rotterdam. Deze deelname onderstreept de inzet van Sint Maarten om klimaatuitdagingen in het Caribisch gebied aan te pakken.

In augustus 2024 bracht [het IPDC een rapport uit over de staat van klimaatadaptatie](#), met bijdragen van alle Nederlands-Caribische eilanden, waaronder Sint Maarten. Het rapport belicht de unieke uitdagingen van elk eiland en identificeert specifieke strategieën en plannen die zijn geïmplementeerd om zich aan te passen aan de veranderende omgeving. Er wordt nadruk gelegd op het belang van internationale samenwerking en de rol van lokale gemeenschappen bij het aanpakken van de gevolgen van klimaatverandering. Door zijn betrokkenheid bij het IPDC werkt Sint Maarten samen met andere Caribische landen aan de ontwikkeling en uitvoering van klimaatadaptatiestrategieën, met een focus op waterbeheer, kustbescherming en duurzame ontwikkeling om de veerkracht tegen de gevolgen van klimaatverandering te vergroten.⁸

Voorts is de [Spatial Development Strategy 2030](#) noemenswaardig. Dit document, afkomstig van het Ministerie van VROMI, richt zich op duurzame ruimtelijke ontwikkeling en benadrukt het belang van klimaatbestendigheid en hernieuwbare energie. Dit document erkent dat veel ruimtelijke ontwikkelingen in het verleden zonder een samenhangend beleidskader hebben plaatsgevonden, wat heeft geleid tot ongecontroleerde uitbreiding, vernietiging van natuurlijke gebieden en onvoldoende infrastructuur. Het plan onderstreept de noodzaak om duurzame ontwikkelingsstrategieën in te voeren en natuurbehoud te integreren in het ruimtelijk beleid.

Daarnaast is een ander goed voorbeeld het [Nature Policy Plan 2021-2025](#). Dit document onderstreept dat de biodiversiteit op Sint Maarten ernstig wordt bedreigd door ongecontroleerde economische ontwikkeling, vervuiling en klimaatverandering. Het document erkent dat de natuur een belangrijke rol speelt in klimaatadaptatie en economische stabiliteit, en roept op tot een integrale benadering waarbij natuurbehoud wordt meegenomen in economische en ruimtelijke plannen. Echter, ondanks deze beleidsintenties zijn structurele investeringen in hernieuwbare energie en klimaatbestendige infrastructuur beperkt.

⁷ IPDC verwijst naar het International Panel on Deltas and Coastal Areas. Dit initiatief ondersteunt delta's, kustgebieden en eilanden bij hun inspanningen om zich aan te passen aan de gevolgen van klimaatverandering.

⁸ Reactie van het Ministerie van VROMI d.d. 21 januari 2025.

Desalniettemin leidt de afwezigheid van een centrale coördinatie-instantie voor klimaatbeleid tot versnippering van initiatieven en een gebrek aan monitoring. Hierdoor ontbreekt een systematische evaluatie van klimaatmaatregelen, wat het moeilijk maakt om beleidsdoelen bij te stellen en te verbeteren. Ook is er geen wettelijke verplichting voor sectoren zoals energie, transport en bouw om emissiereducties te realiseren, wat beleidsimplementatie bemoeilijkt.

Oordeel Klimaatbeleid

Sint Maarten bevindt zich in een complexe positie als het gaat om klimaatbeleid.

De formele aansluiting bij SDG 13 toont een intentie om klimaatactie serieus te nemen, maar de daadwerkelijke uitvoering van beleid blijft onduidelijk. Het ontbreken van deelname aan het Verdrag van Parijs vormt een structureel obstakel, omdat er geen bindende verplichtingen of toegang tot internationale klimaatfondsen zijn.

Toch heeft het Land een verantwoordelijkheid om klimaatactie serieus te nemen, zowel vanwege de eigen kwetsbaarheid als vanwege de internationale samenwerkingsmogelijkheden die afhankelijk zijn van actief klimaatbeleid. Zonder een gestructureerde klimaatstrategie met concrete doelen, financiering en monitoring zal het praktisch onmogelijk blijven om duurzame vooruitgang te boeken.

3.3 Klimaat Financiering

Bij de uitvoering van effectieve klimaatactie hoort uiteraard ook voldoende financiering. Overheden die zich verbinden aan internationale duurzaamheidsdoelen, zoals SDG 13, worden geacht financieringsmechanismen te ontwikkelen om klimaatmaatregelen te ondersteunen. Dit omvat zowel publieke investeringen als het aantrekken van internationale en particuliere middelen. In veel landen worden budgetten toegewezen voor klimaatadaptatie en -mitigatie, vaak als onderdeel van bredere economische en ontwikkelingsstrategieën.

In Sint Maarten is echter sinds de erkenning van SDG 13 in 2015 geen structurele financiering voor klimaatactie opgenomen in de landsbegrotingen. Dit betekent dat er geen specifieke fondsen zijn gereserveerd om duurzame initiatieven te ondersteunen of de gevolgen van klimaatverandering aan te pakken. Zonder een duidelijk budget is het moeilijk om lange termijn maatregelen te implementeren, zoals investeringen in hernieuwbare energie, infrastructuurversterking en emissiereducties. Het ontbreken van gerichte financiering belemmert de uitvoering van nationaal klimaatbeleid.

Daarnaast ontbreken er stimuleringsmaatregelen om particuliere investeringen in klimaatprojecten te bevorderen. In andere landen worden fiscale prikkels, subsidies en regelgevingen ingezet om bedrijven en burgers aan te moedigen te investeren in duurzaamheid, zoals zonne-energie, energie-efficiënte bouwprojecten en klimaatresistente infrastructuur.

Desalniettemin zet de overheid zich in om bepaalde fondsen te bemachtigen. In een reactie⁹, geeft het Ministerie van VROMI aan dat tijdens de huidige regeringsperiode alle rapportageverplichtingen met betrekking tot de EU-fondsen waaraan Sint Maarten deelneemt, worden nageleefd. Hoewel er in het verleden vertragingen waren bij grote subsidies in samenwerking met Saint-Martin, is de rapportagestructuur momenteel op orde. Tegelijkertijd is Sint Maarten waarschijnlijk nog niet voldoende uitgerust om toegang te krijgen tot grotere klimaatfondsen zoals het Green Climate Fund (GCF), het Global Environment Facility (GEF) en het Adaptation Fund (AF); deze zijn nochtans niet beschikbaar voor het land. Verdere capaciteitsopbouw en institutionele versterking zijn noodzakelijk om optimaal gebruik te kunnen maken van dergelijke financieringsbronnen.

Zo biedt [Barbados](#) bijvoorbeeld belastingvrijstellingen en financiële prikkels voor investeringen in zonne-energie en duurzame technologieën. [Jamaica's Integrated Resource Plan \(IRP\)](#) bevordert hernieuwbare energie. De overheid biedt belastingvoordelen en subsidies voor investeringen in zonne- en windenergie en energie-efficiënte apparatuur. En na orkaan Maria in 2017 streeft [Dominica](#) ernaar het eerste klimaatbestendige land te worden. De overheid biedt belastingvrijstellingen voor duurzame bouwmaterialen en apparatuur voor hernieuwbare energie.

⁹ Reactie van het Ministerie van VROMI, d.d. 25 januari 2025.

In Sint Maarten ontbreken dergelijke mechanismen, met als gevolg dat de transitie naar een duurzamere economie grotendeels afhankelijk is van individuele en kleinschalige initiatieven zonder structurele financiële ondersteuning.

Oordeel Klimaat Financiering

Om klimaatfinanciering effectief te integreren in het beleid van Sint Maarten, is een structurele aanpak vereist. Dit omvat het opnemen van klimaatbudgetten in de landsbegroting, het opzetten van nationale fondsen voor duurzame projecten en het actief benaderen van internationale financieringsbronnen. Zonder deze stappen blijft de financiering van klimaatactie een groot knelpunt, wat de effectiviteit van klimaatbeleid ernstig belemmert.

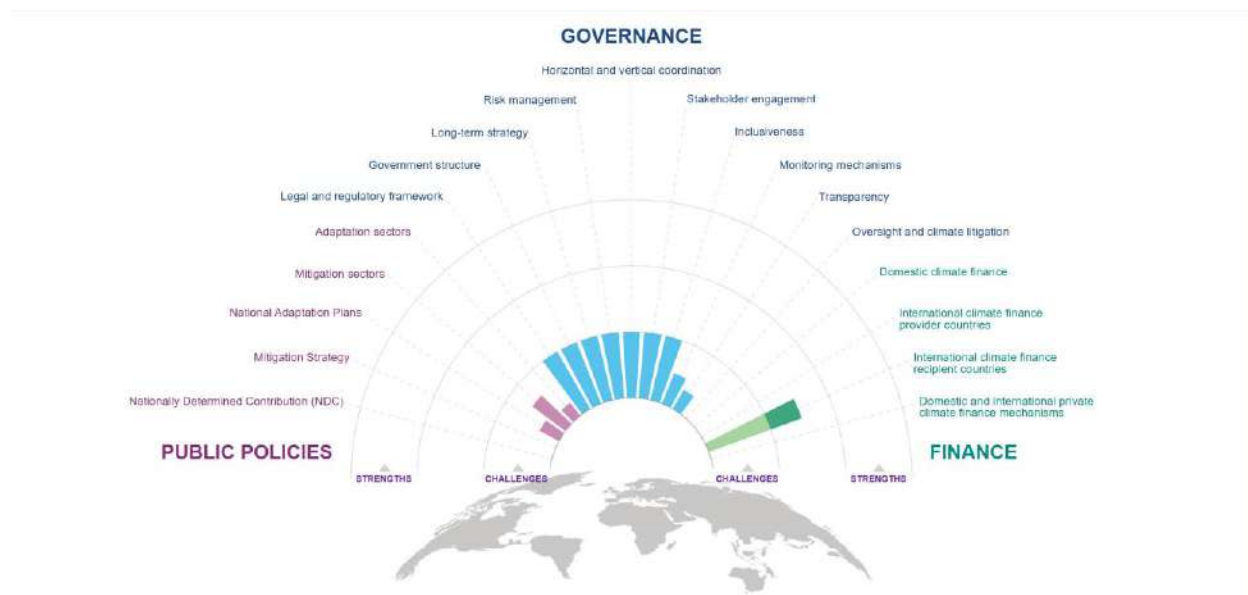
4. RESULTATEN VAN DE CLIMATESCANNER VOOR SINT MAARTEN

De ClimateScanner-beoordeling van Sint Maarten brengt in kaart hoe wij als Land presteren op het gebied van klimaat governance, beleidsmaatregelen en financiering. Uit onze analyse blijkt dat er hier en daar inspanningen zijn om klimaatverandering aan te pakken, maar dat er aanzienlijke hiaten zijn in de implementatie en structurele verankering van klimaatbeleid.

4.1 Resultaat van de ClimateScanner voor Sint Maarten

Op basis van onze analyse, die in concept is voorgelegd aan de beleidsafdeling van het Ministerie van VROMI ter verificatie van de juistheid en volledigheid van onze bevindingen en om mogelijke aanvullingen te identificeren, hebben we het uiteindelijke resultaat vastgesteld zoals weergegeven in Figuur 2.

Figuur 2: Resultaten ClimateScanner voor Sint Maarten

Wij merken op dat voor de onderdelen waar geen staafdiagram zichtbaar is, wij geen informatie hebben kunnen vinden. Daarnaast is het van belang te vermelden dat omdat Sint Maarten geen deelnemer is aan het Verdrag van Parijs, zgn. NDC's niet worden gemeten.

4.2 Huidige inspanningen

Sint Maarten heeft verschillende initiatieven ondernomen die bijdragen aan klimaatadaptatie en mitigatie. De [National Development Vision 2020-2030](#) erkent klimaatverandering als een belangrijke uitdaging en benadrukt de noodzaak van duurzame infrastructuur en verbeterde rampenbestendigheid.

Ook zijn er initiatieven op het gebied van hernieuwbare energie en duurzaam afvalbeheer. Zo is in de [National Energy Policy 2014](#) vastgesteld dat de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen moet worden verminderd en dat de energie-infrastructuur veerkrachtiger moet worden gemaakt. Daarnaast wordt binnen het [Wastewater Management Project](#) gewerkt aan verbeterde afvalwaterverwerking, wat indirect bijdraagt aan klimaatadaptatie.

4.3 Tekortkomingen en verbeterpunten

Ondanks de hiervoor genoemde initiatieven zijn er aanzienlijke tekortkomingen in het klimaatbeleid. Een van de grootste problemen is het ontbreken van een wettelijk kader voor klimaatverandering. Er bestaat geen overkoepelende klimaatwet, en klimaatmaatregelen worden versnipperd doorgevoerd zonder wettelijke verplichtingen of een centrale coördinatie instantie.

Daarnaast is de financiering van klimaatactie ontoereikend. Sinds Sint Maarten zich in 2015 heeft verbonden aan SDG 13 is in geen enkele landsbegroting expliciet een budget opgenomen voor klimaatmaatregelen. Hierdoor ontbreekt structurele financiering voor duurzame initiatieven en infrastructuur. Dit bemoeilijkt niet alleen de implementatie van beleid, maar beperkt ook de toegang tot internationale klimaatfondsen zoals het Groene Klimaatfonds.

Een ander kritiek punt is het gebrek aan monitoring- en verantwoordingsmechanismen. Er zijn geen vaste structuren om de voortgang van klimaatbeleid te meten of verantwoording af te leggen over genomen maatregelen. Hierdoor is het onduidelijk in hoeverre initiatieven effectief zijn en welke aanpassingen nodig zijn om de doelstellingen van SDG 13 te halen.

5. REACTIE EN NAWOORD

Conform ons auditprotocol heeft de Algemene Rekenkamer de betreffende afdelingshoofd binnen het Ministerie van VROMI de gelegenheid geboden om te reageren op onze voorlopige bevindingen. Binnen de gestelde termijn werd een reactie ontvangen. Deze bijdrage bleek waardevol en heeft geleid tot aanvullende inzichten in lopende inspanningen.

De Minister van VROMI werd op 14 april eveneens uitgenodigd om te reageren, met een uiterste reactiedatum van 23 april. Ondanks een verlenging werd geen reactie ontvangen.

De ClimateScanner biedt voor het eerst een gestructureerd inzicht in de manier waarop Sint Maarten omgaat met de toenemende uitdagingen van klimaatverandering. Als klein eiland met een ontwikkelingsstatus zijn wij bijzonder kwetsbaar voor klimaatgerelateerde risico's zoals orkanen, kustafslag en zeespiegelstijging. Deze omstandigheden vereisen een gecoördineerde en toekomstgerichte aanpak, ondersteund door solide governance, beleidskaders en voldoende financiële middelen.

Onze bevindingen tonen aan dat, hoewel er initiatieven zijn genomen en de wil om klimaatverandering aan te pakken aanwezig is, het ontbreken van een juridisch kader, institutionele coördinatie en structurele financiering de effectiviteit van het beleid ernstig beperkt. Zonder duidelijke verantwoordelijkheden, meetbare doelstellingen en systematische monitoring dreigt het klimaatbeleid reactief en gefragmenteerd te blijven.

Wij zijn van mening dat dit rapport een waardevol instrument is voor reflectie en actie voor het Parlement, de regering en andere belanghebbenden. Door een meer geïntegreerde en strategische benadering te hanteren, kan Sint Maarten zijn klimaatbestendigheid versterken, voldoen aan internationale verwachtingen en het welzijn van huidige en toekomstige generaties waarborgen.

De Algemene Rekenkamer blijft zich inzetten voor goed bestuur en transparant overheidsbeleid, ook op het terrein van klimaatmaatregelen. Wij vertrouwen erop dat dit rapport bijdraagt aan een constructieve dialoog en weloverwogen besluitvorming op weg naar een duurzamer Sint Maarten.

General Audit Chamber

Algemene Rekenkamer

